

„Edinost“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnina je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nve.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nve.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom Poslana, osmrtnice in javne zbirave, do matic oglasi itd. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nepravilni dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnina in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Tru.

Po dopolnilni volitvi na Goriškem.

Po viharni agitaciji, polni razburljivih epizod in elementarnih pojavov ogorčenosti in strankarskega in osebnega nasprotstva, po agitaciji, kakoršnje slovenski del lepe dežele Goriške še ni videl, bila se je včeraj vroča volilna bitka. Take volilne bitke, v katerih stranke nepremično vztrajajo na poziciji svojih načel in nazorov in stojijo kakor skala v vročem boju za svoje prepričanje, so navadno vesel pojav probujenosti in politične zrelosti naroda; in mi bi se tudi včerajšnje bitke le veselili iz srca, smatrajoč jo znamenjem, kako se v našem narodu vzbujajo zanimanje za javne stvari, da torej dozoreva narodno in politično, veselili bi se, pravimo, te včerajšnje volilne bitke, ako bi nam ne kalil veselja spomin na genesis teh bojev, na okoliščini, ki so dovele do včerajšnje volilne bitke, in na vzroke, iz katerih je nastala srditost, ki je dala včerajšnji bitki označenje.

Pred volitvijo smo ostajali kolikor možno v rezervi in smo le beležili dogodke in jih nismo komentirali. Pridržavali smo svoje mnenje, pokoreči se glasu rodoljubja, ki je zahteval, naj ne prilivamo še mi olja v itak veliki zubelj strasti in jeze.

Danes pa smemo menda govoriti, smemo tem bolj, ker smo v srečnem položaju, da moremo ostati zvesti svoji paroli, izdani notri mej volilno borbo. Rekli smo bili: Narod naj sodi! In narod je sodil, a ta sodba je taka, da v polnem obsegu odobruje naše stališče, ki smo je dosledno zavzemali gledé na goriške razmere od usodne in neverjetno nepremišljene demisijske grofa Coroninija sem. Danes smo torej v srečnem položaju, da moremo klicati prvakom na Goriškem: pokorite se sodbi naroda! Učite se iz lekeije, ki ste jo prejeli!

Grof Coronini je bil voljen. Ali drugo vprašanje je: ali je tudi zmagal?! Ako se gospod grof, in stranka, ki ga je kandidirala, res udajata iluzijam, ako res ne umeta znamenj včerajšnjega dne, potem bi morali izreči o njiju usodno sodbo, ki se je nekdanji izrekla o kraljevi rodbini Francije: da se nista ničesar naučila in ničesar pozabila. Cela vrsta momentov je, ki tu kakor kaplje pelina padajo v čašo veselja, ki ga sicer občutijo stranke na izvolitvi svojih kandidatov. Že dogodki mej volilno agitacijo pričajo, da so razmere najmanj za 99% neugodnejše za grofa Coroninija, nego so bile takrat, ko je tako nepremišljeno, da ne rečemo: frivolno, vrgeł mandat od sebe ter pahnil narod — po borbah za svoja prava itak že izmučeni do skrajnosti — v razburljivi volilni boj. Na včerajšnji volitvi pa je on, ponosni aristokrat, bivši poslanec, mož, do katerega je ves narod gledal z neomejenim zaupanjem, on, ki je imel za seboj malone vse dosedanje voditelje naroda in je bil oprt na staro stranko z staro organizacijo potom starega političnega društva, prišel v ožjo volitev z samostojnim kandidatom, ki je vrhu vsega še novinec v političnem življenju, brez zvez in brez minolosti, na katero bi se mogel sklicevati. Še več: grof Coronini je na prvi volitvi celó zaostal z glasovi za tem novinec!! A najhuje, kar se je moglo zgoditi stranki gosp. grofa, se je zgodilo včeraj na ožji volitvi: do končne zmage je mogla priti s pomočjo svojih najintimnejših — nasprotnikov, ki so se pred par dnevi zasmehovali dra. Gregorčiča baš zato, ker je prišel na dan s kandidaturom grofa Coroninija. Stranka Gregorčičeva naj se ne vara nikar: ti nje rešitelji niso glasovali za Coroninija, ampak so le glasovali proti dru. Staniču!! Ti

rešitelji so volili le med dvema — zlema, z njih stališča seveda. To treba razlikovati, ako hočemo umeti, da na včerajšnji volitvi je bil grof Coronini pač izvoljen, ali njegova stranka včeraj — ni zmagala!

To je lekeija! Ako si bo »Slogina« stranka umela erpiti morálo iz te lekeije, dobro zanjo; ako ne, no, potem — da govorimo s »Primorskim listom« — bo to začetek koncu. Narod je sodil in obsodil — prepri! S tem, da se je narod na Goriškem na včerajšnji borbi razcepil v dva enakomerna tabora, je povedal, da smatra voditelje obeh strank za potrebne na narodnem delu, da ni smeti — tudi če so difference ob kakem vprašanju — nobenega odličnega delaveca odrivati od narodnega dela!! Po včerajšnji volitvi je evidentno, da proti stranki grofa Coroninija ne stoji več le par »rogoviležev«, ampak mogočen del naroda, in morda ne najslabši!! To mora uvaževati Coroninijeva stranka po včerajšnjem moralnem porazu! Ako bo umela to lekeijo in bo iz iste izvajala naravno in pametno posledico, da bo, kjer ne more zmagati, iskala modus vivendi, potem sme biti gotova našega popolnega priznavanja njenega rodoljubja in narod na Goriškem bo blagoslovljal dan, ki je prinesel včerajšnjo vročo bitko.

K zaključku še resno besedo na vse strani. Preveč je razburjeno peneče se jezero, da bi se valovi mogli ugledati kar hkratu. Vemo, da bo še precej časa vibriralo v sroih, kar se je godilo včeraj in prejšnje dni. Ali to jedno bi prosili gospodo, naj bodo v diskuziji, ki gotovo nastane, kolikor le možno uglasjeni vsaj v obliki.

Bolehen izrastek na slovenskem narodnem telesu.

(Izvirni dopis.)

Iz Ljubljane, dne 28. jan. 1900.

Moderni postajamo. Nikari pa naj ne misli kedo, da le v dobrem smislu te besede: začeli smo marveč posnemati bolehe izrodke modernega življenja velikih mest. Ljudem, ki hlepé po senzacijah dogodkih in po razdraženosti živcev, je ta razvoj našega družabnega življenja morda po godu; ne more pa biti po godu vsem onim, ki v resnem delu in medsebojnem spoštovanju vidijo najboljše zagotovilo srečnejše bodočnosti našega mesta in vsega slovenskega naroda. Letem je pristujeno blazno posnemanje vsega tujega; zlasti, ako vidijo, da se s tem zastonj zgrajna naš narodni organizem in spravlja v nevarnost naša narodna samobitnost, katere koreni tiče v zdravih slovenskih tleh.

Kaj čuda torej, da se začenja reakcija proti osobam, ki se prizadevajo, da bi v opisanem zmislu modernizovali naše družabno življenje, in da ta reakcija od dne do dne močnejša postaja. In kdo so osebe, proti katerim se obrača? Mladenci, navzevi se na tujem svetu neke prevzetnosti, ki se nikakor ne strinja z značajem našega vseskozi demokratskega naroda. Sinovi takozvanih »boljših rodbin« našega mesta uvesti hočejo v slovensko družabno življenje neko kastovstvo, po katerem naj bi se »boljši sloji« razločevali od manje vrednih: »mestne srajce« — tako imenuje narod projene Ljubljančane — od inteligence, ki je izšla iz kmetijskega rodu. »Boljši sloji« naj bi seveda imeli »boljše obnašanje« in tudi zunanji človek iz njihove kaste naj bi se po noši in po kroju obleke razlikoval od »navadnih« Slovencev. Ali se je čuditi, da se tako aristokratsko napihnjena družba poslužuje tudi družih sredstev, da obrača pozornost na svojo družabno superiornost? Ali se je čuditi, da sega celó po

srednjeveških, pri vseh pametnih ljudeh naše dobe že davno obsojenih dvobojih v dokaz svojega »viteštva« in v reševanje svoje »časti«?

Najžalostnejše na vsem tem pa je, da se nahajajo v naših narodnih društvih nekateri starejši rodoljubi, ki, mesto da bi to pretirano prevzetnost »frakarstva« — tako je ljubljanski humor krstil to kasto — zavračali v prave meje, »frakarjem« takorekoč dvoré. Zato se pa vidi hiranje družabnega življenja in v »čitalnici«, ki je nekdanja bila zbirališče vse narodne inteligence, prišlo je že tako daleč, da so se nekateri člani zakleli, da ne pridejo več na nje veselice. Temu se pa tudi ni čuditi. Saj se je zgodilo, da so mnogoletni čitalnični člani na neki društveni zabavi v veliki dvorani našli skoro vse mize rezervovane za rodbine, ki nahajajo milost v »frakarskih« očeh. Ko se je pa na obnem zboru podstarosta »Sokola« dr. Josip Kušar pritožil zaradi tega, stopil mu je voditelj maloštevilne »frakarske« družbe, čegar členstvo je takrat že trajalo menda cele tri mesece, z osobnimi invektivami nasproti.

Razume se samo po sebi, da mnogim čitalničnim členom tudi ni in ne more biti po godu, da ti gospodje v brezplačno jim prepuščenih društvenih prostorih, do katerih imajo vsi člani jednake pravice, prirejajo zabave samo za nekatere, navlaš povabljeni čitalnični člani in njihove rodbine.

S kratka: naš narod je demokratičen in od začetka našega narodnega preporoda smo se Slovenci s pravo bratevsko ljubeznijo in vseskozi enakimi pravicami zbirali v narodnih društvih. Kdor hoče uvesti drugačne navade, kdor hoče po tujih vzorih modernizovati naše družabno življenje: ta greši proti kardinalnemu nauku slovenskemu, ki je izražen v poljskem — o vsakem rodbinskem sestanku ponavljajočem se — pozivu: »Kochajmy się! Odbor »čitalnice« naj to dobro uvažuje; saj ima vendar vzgleda dovolj na — neblagega spomina — slovesni otvoritvi »Narodnega doma«. Prepustivši istim »frakarjem« — ki pa še takrat, ker so bili vsenčilišni dijaki, niso uživali tega lepega imena — arrangement takozvane glavne točke otvoritvenih slavnosti, zovozil je tako temeljito, da ja na slavnostnem banketu omeniti moral tega — seveda v rahlih besedah — celó župan Hribar in da društvo to čuti še sedaj. Da bi tudi »čitalnica« tako daleč prišla, ne bi jej želel. Ako pa morajo tukajšnji časniki poročati o kaki njeni plesni zabavi, da je bila dobro obiskana, ker je plesalo 32 (!) parov, mislim, da je odboru opomina dovolj.

Poučila pa nahaja pri »Sokolu«, kjer se člani res ljubijo z bratovsko ljubeznijo in kamor se »frakarstvu« ni še posrečilo zanešati svojih »modernih« idej. Zato so pa tega društva veselice vselej tako obiskane, da se kar tare na njih.

Te odkritosrčne besede zdelo se mi potreba izpregovoriti. Upam, da Vam tukajšnje časnikarstvo ne bo prigovarjalo zaradi njih, ker dobro vem, da se z mano strinja velika večina ljubljanskih naročnikov »Slov. Naroda«. To glasilo pa o tem vprašanju jedino prihaja v poštev, kajti pristaši »Slovenčev« se društvom, ki so nastanjena v »Narodnem domu«, dosledno izogibajo. — Nerač se vtikam v javne stvari; a mnogoletnemu čitalničnemu členu mi je do tega, da se iz društva odstrani vse ono, kar je na poti slovenskemu družabnemu življenju, ki bi se v lepem in prostornem »Narodnem domu« lahko prav krasno razvilo. Zgodi se večkrat, da se je na sicer zdravem človeškem telesu naredil bolehen izrastek. Če se je tega izrastka pravočasno lotil zdravnik, odstranjena je kmalu nevarnost; sicer pa se utegne zgoditi, da se zastrupi kri in začne hirati ves organizem.

Jednaki bolehi izrastki se pojavljajo od časa do časa tudi na narodnem organizmu. Jeden taceh je ljubljansko »frakarstvo« in skrajni čas je, da se odstrani s spretno operacijo. Oni, katerih se tiče, naj to store, kajti širjenje te družabne bolezni bi utegnulo postati pogubonosno.

Trst, dne 30. januarja 1900.

Gg. državni poslanci pozor! Tudi

mi smo bili naznanili, da je predsednik pol. društva »Progresso« za dan 28. t. m. povabil v Trst več zaupnikov italijanskih iz Primorja na posvetovanje, kaj je Italijanom storiti z ozirom na predstoječo pravno akcijo mej Nemei in Slovani. Povedali smo tudi, da je gospod Venezian na zborovanju »Progressa« povdaril, da bi taka sprava mogla postati usodna za Italijane in zato da se morajo tudi oni pravočasno potegniti za — varstvo manjšin. Mi smo takoj pojasnili to hinavstvo z dokazom, kako si Italijani mislijo varstvo svoje manjšine v teh pokrajinah, tako namreč, da ta manjšina mora vladati in večina mora biti brezpravna. Čudno tolmačenje »varstva manjšine«, kaj ne!!

No, nismo se motili. V nedeljo je bil torej shod zaupnikov italijanske stranke. Laški listi se sicer omejujejo le na naznanilo, da se je shoda udeležilo 40 zaupnikov in ostali da so se opravičili, da so bili navzoči vsi italijanski poslanci della regione, razven gosp. Zanettija, da so se sklepi v »narodno varstvo« storili soglasno, da bodo ti sklepi v podlago njih delovanju, a imajo — da bodo bolj izdatni — ostati tajni pred javnostjo.

Sklenili so torej, da je varovati tajnost; morda so se spomnili pregovora, da je v tajnosti jamstvo za uspeh. No, vzlic temu sklepu se je posrečilo nam, da moremo privzdigniti jeden ogelček zagrinjala, ki naj bi prikrivalo sklepe od minole nedelje. Od povsem verodostojne strani smo izvedeli namreč, da so sklenili zahtevati, naj se privilegij, ki ga je užival italijanski jezik dosedaj na uradih Primorja in Dalmacije (Dalmacije!!!) uzakoni; in ako ne bo ustrezno tej zahtevi njihovi, da preidejo v opozicijo.

Prijatelji, primite se za glavo in strmite, kakó si italijanska gospoda tolmačijo varstvo njih manjšine: celó v Dalmaciji hočejo uživati privilegije in nadvladje, v deželi, kjer je Italijanov le kakih 16.000, ki žive tamkaj le kakor kolonija, nasproti pol milijona avtohtonnega prebivalstva!!

Da živimo kje drugje in ne tu, bi se na taki blaznosti zakrohotali iz srca, vedé, da se z nami smeje ves pametni svet, ali ob razmerah kakor so in ob zaslepljenosti, ki vlada visoko gori, moramo že opozarjati naše državne poslance na ta sklep. Res je sicer, da je zahteva po takem uzakonjenju vnebovpijoče krivice neizvedljiva, ter absurdna, dokler obstoji sedanja ustava in dokler bodo veljali državni temeljni zakoni. Ali Italijani si mislijo: zahtevajmo še več, vse, tudi ono, kar ni mogoče, da si ohranimo to, kar je. Če tudi ne dosežemo »uzakonjenja«, da jim le ostane dosedanja praksa. Ker je torej gotovo, da se sedaj prično znana klečeplazka rovanja italijanskih poslancev, ki morejo vsikdar računati na pomoč liberalnih Nemcev in mogočnih prijateljev teh Nemcev na visokih mestih, in slednjič tudi na pomoč birokracije, ne bo škodilo, ako našim državnim poslancem kličemo: pozor!!

Politični pregled.

TRST, 30. januarja 1900.

Demonstracije v Pragi. Kakor javlja kor. biró iz Prage dne 29. t. m., je bil

prošli večer v vrtu neke restavracije javen shod, katerega se je udeležilo kakih 3000 oseb, med njimi mnogo rudarjev. Zborovanje se je zvršilo mirno. Ko pa se je množica razhajala ter prišla do Fran-Josipovega mosta, so jo redarji opominjali, naj ne hodi na most v velikih skupinah. Množica ni hotela ubogati. Z obrežja je letelo kamenje na redarje; dva nadzornika in 13 redarjev je bilo zadetih in ranjenih. Redarji so potegnili meče. Je-li kdo izmed občinstva poškodovan, to še ni znano; prijavil se ni nihče. Potem so množico razgnali.

K položaju. Danes nam je zabeležiti dve znameniti izjavi iz češkega tabora, izdani oziroma na predstojne spravne konference. Jedna bi bila komuniké izvrševalnega odbora mladočeske stranke o njega seji, ki je bila dne 28. t. m., druga pa govor dra. Stranskega v Pragi v novomestskem volilskem klubu. Prva je za nas znamenitejša in jo pozdravljamo s posebnim zadoščenjem. Tudi v tem listu so se zadnji čas množili pojavi nezadovoljnosti in je pala celó marsikatera pikra opazka na adresu Čehov in Poljakov. Mej slovenskimi politikami se je namreč jela širiti bojazen, da bi se Čehi zadovoljili s parcielnó spravó, to je z uravnó jezikovnega vprašanja na Češkem in Moravskem ter da pozabijo na nas, njih zveste zaveznike, ko so vendar naši zastopniki vsikdar radi zapostavljali naše lastne želje, ko je šlo za to, da pomorejo kaki češki zahtevi do znanega. V slovenskem ljudstvu so se začeli bati, da nas severni bratje prepuste naši dosedanji usodi na milost in nemilost.

Gori omenjeni komuniké pa obseza odstavke, ki nas more pomiriti v tej bojazni. Tam je rečeno namreč, da urejenja razmer v Avstriji je pričakovati le tedaj, ako se rešijo tudi vprašanja, ki se tičejo Šlezije in drugih dežel obljubljenih od več narodnosti. Nimamo uzroka misliti, da ta komuniké ne izraža resničnih namer češkega kluba za bodočnost. V tej gotovosti leži naš moment pomirjenja za nas Jugoslovane.

Govor dr. Stranskega pa je navdajal duh možke odločnosti, ki je lasten narodu češkemu. Ovačije prirejene njemu, smatra dr. Stransky kakor izraz želje, naj češki poslanci tudi na najvišem mestu z možko odkritostjo zastopajo koristi naroda. Tako mislijo vsi člani češkega kluba, katerega se ni prišla — to more zagotoviti — nikaka korupcija. Dokler bodo poslanci spoštovali ta vrhni zakon, se narodu češkemu ni treba bati. Ako Čehi ostanejo trdni, ne more biti daleč dan, ko krona sv. Vaelava zableski na glavi našega monarha. Z ozirom na predstojne spravne konference je rekel govornik, da je povod tem konferencam zločin. A iz takega nedela ne more priti nič dobrega. Glavni boj se bo bil za Moravsko, kjer je težišče češkega vprašanja. Čehi se ne boje ni zistiranja ustave ni absolutizma, Rešitev je le v spremembi ustave.

Čehi ostanejo na strani onih, ki se bore za narodno in jezikovno ravnopravnost. Čehi ne odstopijo od državnega prava. Tudi te izjave pozdravljamo z zadoščenjem, ker potrjujejo ono, kar je rečeno v komunikéju izvrševalnega odbora.

Nemški nacionalci so se baje vendar odločili, da pošljejo svoje zastopnike na konference, to pa še le potem, ko so dobili od ministerskega predsednika zagotovilo, da bo ustrezno njih zahtevi po sklicanju državnega zbora. Gospod Körber se je torej tudi podal na opolzo pot obveznosti nasproti nemškemu radikalizmu, od katerega in do katerega vodijo vse žice gospoda — Schönererja. Sprava v Avstriji pod avspicijami tega moža! To mora stisniti vse nade v — nič!!

Vojna v južni Afriki. Listi so polni podrobnosti o krvavi bitki na Spionseoppu. Kar se tiče junstva, ne zadeva nobene stranke. Borili so se eni in drugi kakor levi. Ob 4. uri zjutraj so javile sprednje straže v boerskem taboru, da so Angleži zasedli Spionseopp. Gosta megla je pokrivala okolico. Še-le ob zori so se začeli Boerci pomikati proti Angležem, ki so se bili v tem času že utrdili na vrhu hriba. Med Boerci in Angleži so bili trije strmi hribi. Na enega teh se splezali Boerci; svoje konje so pustili ob vznožju. Med sovražnikoma je bilo ravno polje. Čez to so morali Boerci, dočim so Angleži iz svojih okopov streljali nanje. Metki iz pušek, štapneli, lydditne bombe so jih deimirali. Med tem so se prikazovali Boerci tudi na ostalih dveh vrhovih. Kanoni Oranjeve so jih čuvali. Angleži so skušali sovražnika pregnati z bajoneti, a kakor vihar jih je pokosil ogenj Boercev.

Korak za korakom so napredovali Boerci. Bitka je trajala do 2. ure popoldne. Takrat so Angleži razobesili belo zastavo; 150 Angležev v prvi vrsti se je udalo. Dolgo še je trajalo, da so se udali tudi ostali Angleži, ki so se bili pomaknili na vrh Spionseoppa.

Angleško novinstvo kaže jasno, da je bila bitka na Spionseoppu odločilen trenotek v zgodovini Velike Britanije. Bullerjeva slava je minila. Junak parole: nazaj nikoli — se je postavil v čudno luč. Danes je namreč že jasno, da ni potegnil le Warrenovih čet nazaj čez Tugelo, ampak vse svoje moči.

Čuden utis je moralo napraviti njegovo poročilo, kjer ni nič govora o kakih zgubah Angležev. Ako je pa vojni urad zamolčal tako bistvene dele iz poročila, zadeva ga graja — kakor pravi neki angleški list — škandalozne goljufije.

Tržaške vesti.

Tržaški mestni svet. Sinoči je bila II. javna seja tržaškega mestnega sveta. Predsedoval je župan dr. Dompieri; vlado je zastopal namestniški svetovalec Viljem pl. Jettmar; navzočih je bilo 29 svetnikov.

Po prečitaniu in odobrenju zapisnika zadnje seje je priobčil župan, da je mestna delegacija sklenila v seji dne 19. t. m., da vloži utok proti prepovedi namestništva, da ostankov pesnika Reverjeja ni smeti prenesti iz Rima v Trst, niti uzidati na rojstni hiši spominske plošče.

Prošnjo društva hišnih posestnikov o natečaju za zgradnjo cenenih stanovanj so izročili stavbinskemu oddelku.

Dr. Venezian je interpeliral, če je res, da je magistrat provzročil prepoved metanja serpentin v javnih lokalih in po ulicah, češ, da so s to prepovedjo trgovci oškodovani. Župan je izjavil, da boče ščititi koristi trgovcev, kolikor je v njegovi moči.

Dr. Mörpurgo je naglašal, kako prenapolnjena je tuk. mestna bolnišnica ter zahteval od pomoči. Po daljši debati, katere so se udeležili župan, mestni fizik dr. Costantini, Raseovich, dr. Venezian in dr. Gairinger, so sprejeli predlog Raseovicha, da je naložiti zdravstveni komisiji, naj ista v sporazumu z eksekutivni stavi predlog, ki bi bil pripraven, da trajno odpomore neznosnim razmeram v bolnišnici.

Ob šestih zvečer so zaključili sejo, ne da bi razpravljali o točkah dnevnega reda. Nadaljevanje danes.

Kako je to? Iz okolice nam pišejo: Ako smo prav umeli nova določila za raznašanje pošte, bi se po novem letu ne plačevalo več pismonošem za donašanje, osobito ko nam je slavna vlada zvišala pristojbine na pisma. Mi torej nismo povsem gotovi, kako je s to stvarjo — gotovi smo pa, da moramo pod škedenjsko pošto plačevati 4 novčiče od vsakega pisma! Povrhu plačila pismonoši je še to, da moramo preveč čakati na raznašalec, kar je že pred letom povedal neki gospod od sv. M. M. Spodnje. Mi ne krivimo pismonoše in ne škedenjske pošte, ker vemo, da je odprava teh nedostatkov mogoča le potem slavne direktije v Trstu, katero prosimo in pozivljemo, naj stori tako, da bo prav.

Za norca nas imajo! Od raznih strani nam prihajajo glasovi, kako da se lahom veselje, ker vedó, da ne moremo vdobiti nobenega gledališča! S premišljeno hudobijo povprašujejo tu in tam: Kedaj bo kak »Veliki ples«? Kje priredite letos eleganten ples itd! Tako nam poročajo naši prijatelji, katerim svetujemo, naj o sličnih prilikah rabijo nekoliko humorja, ter naj povedo Lahom, da bo naš »Veliki ples« in »eleganten ples« dne 4. februarja v gledališču »Armonia«, kjer bo prustarja za vsakega poštenega človeka!

Povedo naj zasmehovalec, da mi ne trpimo zaradi pomanjkanja plesov, ker jih imamo ta pust samo v mestu 8, nevšečvi čitalnice, kar je za nas dovolj!

Oni naj gledajo, da se sami ne osmešijo s svojimi plesi, kakor so tako doživeli prošlega leta!

Iz-pred naših sodišč. Včeraj so bili na tuk. deželnem sodišču obsojeni: dosedaj nekaznovani 40-letni trgovinski uslužbenec Josip Radetič, ker je poneveril kasirani denar, v 6 mesecev težke ječe; 26-letni že večkrat kaznovani dninar Dominik Makvec iz Komna zaradi tatvine v 3-mesečno težko ječo in 24-l. dninar Peter Vojoseč iz Iglave zaradi javnega nasilstva v 2 mesecev težke ječe.

Margarin. Kdor prodaja umetno surovo maslo, t. zv. margarin, mora to vidno ozna-

čevati s tem, da ima na blagu utrjen listič s pravim imenom blaga. Tuk. trgovci Anton Zammarelli tega ni storil, vsled česar ga je sodišče nedavno obsodilo v globo v znesku 5 gl. Obsojenec se je pritožil proti tej kazni, a više sodišče je potrdilo razsodbo.

Aretiranje. Včeraj se je s parnikom »Castore« pripeljal iz Soluna 35-letni kurjač Anton Vokrinec. Ker je bil iz Solunske bolnišnice, kjer so ga zdravili, vzel s seboj obleko, ki je bila last tamošnjega vratarja, ga je pol. agent Hainau aretiriral ter sprovedel v ulico Tigor. — 20-letni Simon Periot je včeraj popoldne razgrajal v svobodni luki. Aretirali so ga ter spravili na policijski inspektorat, kamor so pa morali poklicati zdravnika z rešilne postaje, ki je zaukazal, da so mladeniča spravili v bolnišnico.

V bolnišnico so sprejeli včeraj 28-letnega kočijaža Andreja Petriča, ki je v nekem prepiru dobil nevarno rano na glavi. — 38-letni Ivan Kolanič z Grete se je včeraj na neki zgradbi težko poškodoval. Tudi njega so spravili v bolnišnico.

Poskušen samomor. 25-letna Ivana Oblak je sinoči ob 11. uri in pol skočila skozi okno tretjega nadstropja v ulici Solitario št. 3 na dvorišče. Nesrečnica se je nevarno poškodovala na zunanjih in notranjih delih telesa; zdravnik z rešilne postaje jej je podelil prvo nujno pomoč.

Požari. Sinoči ob 9. uri in pol so poklicali gasilce v ulico Sanità, kjer je gorelo v trgovini z jestvinami tvrdke Karol Vovčič. Po napornem delu, ki je trajalo poldrugo uro, so pogasili ogenj. Škoda je znatna, vendar je pokrita z varovalnino. — Istega dne ob 5. uri popoldne je nastal požar v nekem stanovanju v hiši št. 1 ulice Belpoggio. Prevrnili in razbila kse je namreč svetilka na petrolej. Domačini pa so pogasili ogenj že poprej, nego so došli gasilci.

Okrajna bolniška blagajna. Zadnji teden je bilo prijavljenih 447 slučajev bolezni, 438 oseb je bilo proglašanih, da so zdrave, 928 jih je nadalje ostalo v zdravljenju. Med poslednjimi je 150 takih bolnikov, ki so se ponesrečili na delu. Prestopkov proti predpisom zdravnikov je bilo 180. Na bolniških podporah se je izplačalo tekom zadnjega tedna 10.879-68 kron.

Mrtveci, prijavljeni dne 28. t. m.: Batič Albert, 2 d. ul. Pozzo 5. — Fachiri Andrej, 49 l., ul. Pietà 2. — Vreos Amalija, 38 l., ul. Sette Fontane 24. — Furlan Karol, 23 l., Greta 10. — Benedetti Benedikt, 65 l., ul. Acquadotto 5. — Bearzi Ana, 43 l., Corso 5. — Petkovšek Jera, 75 l., ul. Lazaretto vecchio 1. — Ravalico Beatrice, 11., zagata Marinella 6. — Nolič Valerija, 1 l., zagata Punta 4.

Dne 29. t. m.: Fuser Jakobina, 7 m., ul. Olmo 22. — Grandus Rozina 5 d., ul. Olmo 12. — Tomašič Ivan 60 l., S. M. M. spodnja 41. — Brusadin Peter, 41 d. Škedenj 190. — Žager Emilija 23 l., Škedenj 337. — Jelošević Marija, 53 l., ul. Molino piccolo 3. — Urli Rinaldo 67 l., ul. Gelsi 8. — Tripkovič Ruger, 7 l., ul. Coroneo 5. — pl. Burlo Peter, 62 l., ul. Teatro 1. — Cisilin Ana, 52 l., ul. Riborgo 21.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 4,6, ob 2. pop. 2,5 C. — Tlakomer ob 7. zjutraj 743,0. Danes: plima 8,30 predp. in 9,48 pop.; oseka: ob 2,42 predp. in 3,26 pop.

Darovi, nabrani za božičnico v Rojanu in na Greti: (Zvršetek.) N. N. 1 K., gg.: Dragotin Pertot 1 K., Franjo Piščane 1 K., Fran Ferfolja 1 K., Anton Piščane 1 K., Ferluga Lovrene 1 K., Ivan Marija Bole 1 K., Anton Žnidaršič 1 K., Korošič 1 K., Martelane 1 K., ga. Lucija Černe 1 K., ga. Kuhelj Uršula 1 K., ga. Robert Sancein, N. N. 80 st., g. Škerjane 80 st., g. Jožef Krt 80 st., g. Josip Lavrenčič 60 st., ga. Frančiška Hlača 60 st., g. Badalič Janez 60 stot., g. Anton N. 60 stot., g. Josip Merkun 60 st., g. g. Marica Škrabar 60 st., g. Cemivec 40 st., ga. Ferluga Josipina 40 st., g. Hrabroslav Zupan 40 st., g. Simon Stare 40 st., g. Dragotin Pertot 60 st., ga. Antonija Gerbec 40 st., g. Ernest Pertot 40 st., g. F. A. 40 stot., g. Jernej Venutti 40 stot., g. Albert Piščane 40 st., g. Ivan Kramer 40 st., ga. Emilija udova Pertot 40 st., g. Puh 40 st., g. Mikelič Anton 30 st., ga. Ferluga Marija 32 st., g. Anton Vodopivec 20 st., g. Dominik Sverca 20 st., g. Tomaž Sverca 20 st., Aleksander Ferluga 11 st. Pri uhodu k božičnici v Rojanu nabralo se je 6 K 30 st.; na Greti 18 K 36 st. Iz glavne blagajne iz

Ljubljane 60 K. Skupno 185 K 98 st. Vsem darovalec presrečna hvala za blagohotne doneske.

Vekoslav Gustin, blagajnik.

«Delavsko podporno društvo» nam javlja, da svoj drugi »plesni venček« priredi prih. soboto dne 3. februarja v dvorani »Mally« v ulici Torrenta št. 16. Nadejamo se, da ob tolikem številu členov, ki jih šteje to društvo, bodo isti skrbeli, da društvo ne bo trpelo primanjkljajev, namesto da bi preostanke delilo med udove pok. svojih udov, kar je namen odboru tega vrlega narodnega društva. Opozarjamo torej vse one, ki se ne udeležijo plesa trgovskih pomočnikov, ki bo v nedeljo dne 4. februarja, da pojdejo prih. soboto na gori omenjeni »plesni venček«.

Odbor »Delavskega podpornega društva« je sklenil opustiti prih. nedeljo svoje običajne plesne vaje, z namenom, da omogoči plesalcem, udeležiti se trgovskega plesa, kar je vredno pohvale. Nadejamo se, da se ta brat-ski čin uvaži na pristojnem mestu.

Vesti iz ostale Primorske.

× K dopolnilni volitvi na Goriškem. Sinoči po zaključku lista smo prejeli po telefonu iz Sežane: Volilni možje, ki so na ožji volitvi oddali glas za dra. Staniča, so poslali grofu Coroniniju nastopno brzojavko: Podpisani volilec izrekamo Vam naj-večje nezaupanje, ogorčenje in pomilovanje, da ste se zopet urinili v naše politično delovanje. Le nasilstva in denar spravila sta Vas na rakovo pot naše slovenske politike.

Vesti iz Kranjske.

* Kranjski Nemci in slovenska politika na Kranjku. Prijatelj našega lista nam piše od tam: Opetovano se je že svarilo naše politične može na Kranjku, naj se za interese slovenskega naroda bojijo z drugo taktiko, pred vsem pa neodvisno od Nemcev, kakor se primorski Slovenci neodvisno od Italijanov. A vse zaman! Ko bi kranjski Slovenci imeli politične voditelje, t. j. samostojne in uplívne voditelje, bi se Nemci in vlada ne upali stopati nam tako na tilnik, ali celo — več! Zdaj se kranjski nemški krogi javno hvalijo okoli, da imajo politično vodstvo vseh kranjskih Slovencev oni v rokah in da je njih beseda odločilna za politične pridobitve in zahteve Slovencev tu! — In res! Dočim jedna naših strank Nemce brezozirno prijemlje, se jih druga boji in ima iz ozira do njih tak respekt pred njimi, da se vse pohijuje nad to sramotno politiko. Ko bi bila slov. žurnalistika v spretnih in večjih rokah in neodvisna od oseb, pela bi Nemcem in vladi tudi druga. To in taki so vzroki, da smo mi Slovenci pred očmi Nemcev in vlade — ponižni kužki. Zdaj bi bil še čas obrniti voz slov. politike! Obrnimo ta voz!

Opazovalec.

* Odlični ruski gost v Ljubljani. Te dni se je mudila v Ljubljani odlična ruska rodoljubka gospa Durdina. »Ruskij kružok« je njej na čast v soboto v »Narodnem domu« priredil časten večer, ki je bil jako dobro obiskan. Vršil se je pozdrav in več napitnice. Za umetniško zabavo so skrbeli. Kvartet »Ilirija«, izvršni basist slovenskega gledališča g. Pestkowski, g. Ineman, g. Prohaska, g. Juneč, Cinner in g. Gerbič.

* Slovensno vmeščenosti bili dne 28. t. m. v ljubljanski stolnici trije novi gg. kanoniki Sajovic, dr. Lampe in dr. Karlin.

Legar razsaja v novomeški okolici na Dolenskem.

* V Ljubljani je v soboto popoldne ob 6. uri našla svojo smrt mesarja žena Alojzija Štrukelj v Vodnatu v Ljubljani. Prala je na Ljubljani, kjer jo je prišla božjast. Ker jo ni bilo dolgo časa domov, šel jo je mož iskat ter jo našel v Ljubljani ležečo na ustih. Zapustila je dva otroka.

Občinske volitve v Tržiču vendar niso izpale do cela po želji Nemcev. V tretjem razredu je popolnoma zmagala slovenska stranka. V drugem razredu sta bila izvoljena dva Slovence in en Nemeč. Le v prvem razredu je zmagala nemškonacijonalna lista. Konečni uspeh je ta, da ima slovenska stranka 7 občinskih odbornikov, Nemci pa 5. Slednjim je prišteti še tri virilne glasove, tako, da bo občinski odbor končno sestajal

iz 7 Slovencev in 8 Nemcev. »Slovenci« trdi, da bi bila narodna stranka lahko zmagała tudi v I. razredu, ako bi bila — slovenska inteligenca prišla na volitev. Le vsled tega, ker ei prišla, so zmagałi Nemei. To je nečuvono. Težko je vrjeti da se v takih greh- bilih kaže le indolencia.

* Penzijski fond za trgovce in obrtnike v Ljubljani. Včeraj se je vršil v Hafnerjevi pivovarni shod trgovcev in obrtnikov, ki pa ni bil dobro obiskan. Izvoljen je bil odbor.

Cigan Simon Held se kar ne more sprijazniti s svojo osodo — pod visli- cam, ter skuša na vsaki način kako bi jej izbegnil. Dne 26. t. m. je nakrat obolel. Vdrla se mu je bajé kri. Zdravnik je sicer zasledil kri, a ker mu je kmalo odledglo, se sluti, da je cigan Held bolezen fingiral. Člo- veku bi se smilil, da ni on sam preje na tako grozovit način vzljel življenje človeku in to brez najmanjšega vzroka, razun iz pohlep- nosti po denarju.

Vesti iz Koroške.

Wolfova glasila z neznanškim ve- seljem trobijo v svet vest, da je občinski zastop v Porečah storil sklep, v katerem za- hteva, da se v uradnih izkazih ta kraj mora zaznamovati kakor nemški, in ne, kakor je zaznamovano sedaj, da je ondi slovensko pre- bivalstvo v večini! Koga hočejo varati z uta- jevanjem fakičnih razmer? Mislijo-li, da tak sklep spremeni fakične razmere? Bog jim daj malec spoznanja!

Prenaredbo volilnega reda za celovški mestni zbor je v zadnji seji mestnega zbora predlagal mestni odbornik Dietrich. Ustanovil naj bi se namreč mestni svet, odbornike naj bi volili za 6 let in vsako drugo leto naj bi se en volilni razred povsem obnovil. O kakem razširjenju volilne pravice pa se tej nemški gospodi menda niti ne sanja.

»Bismarkring« v Celovcu. V zadnji seji celovškega mestnega zbora je pod- župan dr. Metnig vprašal župana Neunerja, kdaj se že vendar enkrat izvede znani sklep o »Bismarkringu«, t. j., kdaj nabijejo tam nove tablice? Cesarjev obisk — je me- nil nestrpni German — je že davno minul (!); pa tudi mnogo nad ni izpol- nil (!), zato ni vzroka, da bistvar še nadalje zavlačevali in mestni zbor smešili v očeh prebivalstva. — Kdo bi zahteval tu sem še posebnega komentara, ako vspejajo ta velenemški »Bismarkring« v vprašanjem sa- moslovenskih napisov v Ljubljani?!

Razne vesti.

Nove pisemske zavitke, ki bodo jamčili za varnost pisemske tajnosti, je izumil poštni oficijal J. Lehmann.

Ruski car je podelil gimnazijskemu pro- fesorju v Pavlovgradu, našemu rojaku iz Slov. Bistrice, g. Dominiku Paskolu, vi- težki križec II. vrste reda sv. Stanislava.

Brzjavna poročila.

Ob krsti nadvojvode Rudolfa.

DUNAJ 30. (K. B.) Njeg. Vel. cesar in nadvojvoda Ludovik Viktor sta danes pred- poludne molila ob rakvi blagopokojnega pre- stolonaslednika Rudolfa v grobnici pri ka- pucinih. Nadvojvoda Fran Ferdinand je po- ložil venca na krsto prestolonaslednika.

DUNAJ 30. (K. B.) Cesarčina vdova Štefaniya in njena hči nadvojvodinja Eliza- beta ste molili ob krsti blagopokojnega pre- stolonaslednika Rudolfa.

Körberjeva navodila uradnikom.

DUNAJ 30. (K. B.) Ministerski pred- sednik kakor voditelj ministerstva za notra- nje stvari je dne 20. t. m. dopisal vsem deželnim načelnikom pismo, v katerem so označena načela za državne oblasti v njih uradnem delovanju. Glasom tega dopisa naj oblasti, ki naj se strogo držé zakona, vo- dijo le stvarni pomisleki s posebnim ozirom na narodno gospodarstvo. Vse agende naj se rešujejo hitro; z odprtimi očmi naj se zasle- dujejo potrebe prebivalstva in oblasti naj po- prijemljejo inicijativo povsodi, kjer je od posredovanja pričakovati uspeha. V to treba neprestanega in zaupnega kontakta s ljud- stvom. Pismo priporoča, naj se varuje ugled oblasti in naj iste porabljajo zakon, ako je javni mir v nevarnosti. Pismo zahteva iz- recno, da uradnik, ko izvršuje svoje uradne dolžnosti, ne kaže svojega poli- č- nega mišljenja.

Nemška narodna stranka se udeleži upravne konference.

DUNAJ 29. (K. B.) Komuniké nemške narodne stranke pravi, da je z ozirom na trdno obljubo, dano po ministru-predsedniku načelniku nemške narodne stranke gledé skli- canja državnega zbora, stranka sklenila, da pošlje svoje zastopnike na namerjano pravno konferenco.

Industrijalec pri ministerskem pred- sedniku.

DUNAJ 29. (K. B.) Glasom »Polit. Cor.« je odposlanstvo kakih 4000 industri- jalcev izročilo ministru-predsedniku spome- nico, v kateri pravijo, naj se čim prej na- pravi mir med narodi. Minister-predsednik, dr. pl. Koerber, je izjavil, da je najšrečnejša želja vlade ta, naj bi boj med narodi pre- nehaj vsaj za nekoliko časa, da bi se državni zbor mogel posvetiti plodonosnemu delovanju. Vlada da hoče vse storiti, da ublaži na- sprotnja.

Stavke na Češkem.

PRAGA 30. (K. B.) Položaj v Kadnu, Karlovih varih, Kladnu, Plznu, Rokičanu, Miesu, Přestiech in Falknovu, je nespren- njen. V Duhovem dela na svilem zdato na- predujejo. V Mostih delajo v treh rovih. V Ousté se je pripeljalo večé število delavcev. V Kladnu so prišli na delo vsi strojni de- lavei in kurilei. Mir se ni nikjer kalil.

Odlikovanje predsedniku republike.

PARIZ 30. (K. B.) Kakor poroča »Fi- garo«, je sultan predsedniku Loubetu poslal veliki kordon Nišan-el-Imtiaz-reda.

Stavka tesarjev v Parizu končana.

PARIZ 29. (K. B.) Mnogo tesarjev, ki delajo na zgradbah za svetovno razstavo, je danes zopet prišlo delat. Videti je torej, da je stavka končana.

Potres na Ogerskem.

ARAD 29. (O. B.) Nocoj smo občutili med razsajanjem viharja dva sunka, katera je spremljalo podzemeljsko gromenje. Tudi v severo-zapadnih delih naše velike županije so občutili potres, ki pa ni povzročil škode.

TEMEŠVAR 29. (O. B.) Danes ob 2. uri popoldne se je pojavil potres v štirih močnih sunkih od severo-vzhoda proti jugo- zapadu. Glasom dosedanjih vesti, potres ni povzročil nobene škode.

Vojna v južni Afriki.

Predsednik Steijn pri Krügerju.

PRETORIJA 29. (K. B.) Predsednik države Oranje, Steijn, je prispel danes v jutro semkaj; na kolodvoru ga je sprejel predsednik Transvaala, Krüger, z zastopniki oblasti. Med vožnjo je občinstvo prisrčno pozdravljalo Steijna.

Boerci niso prestopili portugalske meje.

BEROLIN 29. (K. B.) »Wolfova po- slovica« javlja iz Lizbone: Glasom tuk. uradnih izjav je popolnoma neresnična vest pariskih listov, da bi bile čete južnoafriške republike prestopile mejo portugalske nasel- bine Mozambique.

Položaj nesprenmenjen.

LONDON 30. (K. B.) Včeraj zvečer ob 11. uri, je objavil vojni urad depešo po- vejju vika generala Robertsa, ki pravi, da je položaj nesprenmenju.

Trgovina in promet.

Lloydove voznje po Donavi.

Kakor javlja Kor. biró z dne 29. t. m. podaljšajo se voznje grško-orijentske črte s prihodnjim parnikom, ki odplove 18. febru- arja, in levantske brzovozne črte, koje pa- rnik odide dne 27. februarja, vsakih 14 dni na Donavo ter se bode sprejemalo blago tudi za Donavska pristanišča. Prvi odhod iz Ca- rigrada v Garigrada v Galae in Brailo 1. marea, prvi povratak od tam pa 7. marea.

Sladkor.

Avstro-ogerski konzulat v Aleppu po- roča o zadnjem četrtletju 1899 tako-le: Me- seca oktobra so tukajšnji in levantski komi- sionarji naročili na tržaškem trgu mnogo sladkorja za november-mare. Cene so bile za 2—3% pod tržaško borzno notacijo. Ta špekulacija à la baisse pa se je ponesrečila. Vkljub temu bo povpraševanje po sladkorju iz Avstro-ogerske trajno tudi zanaprej, kajti na skladiščih je le malo blaga. Zadnjega če- rtletja se je uvozilo v Aleppo 2500 vreč sladkorja iz Trsta, a 4500 vreč iz Rusije.

Bančni diskont na Nizozemskem.

Kakor javlja kor. biró iz Amsterdama z dne 29. t. m., so znižali tamošnji bančni diskont na 4%.

Kavni surogat.

Avstro-ogerski generalni konzul v Al- gieru opozarja, da v Algeriji še niti ne po-

znajo figovega kavnega surogata, dočim naše tovarne malone vse fige, ki jih rabijo v izde- lovanje figove kave, dobivajo iz Algerije. Naš konzul meni, da bi o potrebni inicijativi v tej stroki bila možna hvalevredna kupčija v Algeriji.

Menični diskont na Ruskem.

Menični diskont za trimesečne menice je znižan na 5 in pol, za šestmesečne na 6 in pol, za devetmesečne na 7 in pol in za enoletne menice na 8%.

Argentinske finance.

Državni proračun za leto 1900 izkazuje izdatke v znesku 13,000.000 L. Eksekutiva zatrjuje, da je skrčila mnogo izdatkov ter tako prihranila znatne svote. Vlada misli tudi, da bo na Londonskem trgu mogla diskonti- rati menice državnega zaklada, s čemer bi se pomnožil nezaloženi dolg argentinske re- publike.

Saccharin prepovedan.

Avstrijska ministerstva za notranje stvari, finance, trgovino in poljedelstvo z so naredbó z dne 6. t. m. prepovedala uvoz in porabo saccharina na obrtnem izdelovanju živil. S tem pa ni zadet le izdelek, ki se prodaja pod trgovinsko znamko »saccharin« (v kemiji: anhydro-ortho-sulfamin-benzoë-kislina) in nje- gove kemične zveze, ampak tudi vsi podobni preparati, ki so bili v prometu pod imeni »kristallosa«, »eukerine«, »sykoza« itd. — Odslej bo torej lahko sodnim potom zasledo- vati n. pr. krčmarje, ki s pomočjo saccha- rina slajšajo vino, kar je zlasti na Štajerskem zelo razširjeno, pa tudi slaščičarje, ki rabijo namesto zdravega sladkorja ceneni a škod- ljivi saccharin.

Kronski bankovci.

Kakor smo že javili v tem listu, dela avstro-ogerska banka vse priprave, da bo mogla kakor hitro mogoče državni in bančni papirnat denar nadomestiti z novimi ban- kovci v kronski veljavi.

Emisija prične prih. septembra z ban- kovci po 20 kron; tem bodo sledile ob no- vem letu 1901. note po 10 in če mogoče tudi note po 50 kron. Za temi pridejo na vrsto bankovci po 100, 500 in 1000 kron. Vsega izdajo: bankovcev po 10 kron za 18 milio- nov, po 20 kron za 20 milijonov, po 50 kron za 5 milijonov, po 100 kron za 5 mi- lionov in slednjič 300.000 komadov po 500 in po 1000 kron. Tekom dveh let pokaže praksa, katerih bankovcev bo še nedostajalo, ter se pomnoži dotična emisija.

Avstrijski kartel za papir in ogerski tovarničarji.

Avstrijski tovarničarji so sklenili ne- davno, da ceno vsemu papirju zvišajo za 5%. Ta sklep so javili društvu ogerskih indu- strijalcev v Budimpešti, ki se je v seji po- sebnega odseka za papirno industrijo bavilo s tem vprašanjem. Komisija je sklenila po dolgi živahni debati, da ogerski izdelovalci papirja ostanejo nasproti sklepu avstrijskega kartela popolnoma samostojni ter si pridru- žajo svobodno roko, to pa toliko bolj, ker so ogerski papirni industriji od raznih mero- dajnih strani zagotovljene znatne olajšave. Le če bi se obljubljene olajšave ne izvršile, bi bili ogerski tovarnarji prisiljeni pridružiti se avstrijskemu kartelu.

Srbske finance.

Glasom vesti iz Niša so v načrtu pro- računa za leto 1900 označeni dohodki s 77.174.591 dinarji (fran.) in izdatki s 75.703.511 dinarji, tako, da bi preostalo 1.471.059 di- narjev. O tem proračunu bo skupščina raz- pravljala te dni.

Konkurencja naši sladkorni industriji.

Italija, ki je dobivala doslej malone ves sladkor iz Avstro-ogerske, se osamosvoja tudi na tem polju. Že 4 tovarne za sladkor so de- lovale tam minolega leta. Sedaj pa je naraslo število novoustanovljenih na 14, dočim ho- čejo v bližnji bodočnosti ustanoviti še 15 drugih. — Tudi na Španjskem opažamo po- dobno gibanje. Opomniti pa treba, da te to- varne ustanovlja večinoma, tako na Španj- skem kakor v Italiji — tuji kapital.

Avstrijska železniška industrija.

Prodajališče fužin v Vitkoviech, praških industrijalcev in češke montanske družbe javlja svojim odjemalcem, da ne bo moglo iz- vrševati pogojenih naročil, ker je v nekaterih tovarnah vsled pomanjkanja premoga delo že ustavljeno, v drugih ga bodo pa morali kmalu ustaviti. V Pragi so si skušali pomagati z vestfalskim premogom. Dosedaj so ga naro- čili 150 vagonov in sicer po 112-5 K.

»Gospodarsko društvo v Frdnič« je imelo dne 21. t. m. svoj občni zbor. Ra-

čuni krème so se odobrili. Izvoljen je bil zopet stari odbor, to je: Anton Bradač pred- sednikom, Benjamin Podboj podpredsednikom, Anton Vidmar tajnikom, Josip Vatovec bla- gajnikom, Andrej Afrič knjigovodjo, Ivan Pečarič in Josip Cepar pregledovalca raču- nov, Ivan M. Knez in Ivan Skrl, njiju na- mestnikoma.

Brzjavni in telefonski promet me- seca decembra 1899. — Na e kr. brzjavnih postajah po- štnega ravnanstva tržaškega bilo je meseca decembra 1899 in sicer.

na Primorskem:

oddanih	47594
došlih	54015
tranzitujočih	141187
vseh brzjavk	242796
od teh jih odpada na Trst sam:	
oddanih	32308
došlih	36511
tranzitujočih	127953
vseh brzjavk	196772
na Kranjskem:	
oddanih	7280
došlih	8821
tranzitujočih	15314
vseh brzjavk	31415

Telefonski promet:

V interurbanem telefonskem prometu bilo je pogovorov v istej dobi:

v Trstu	2586
» Opatiji	316
» Pulju	174
» Ljubljani	183
V lokalnem prometu govorilo se je:	
v Trstu	230000 krat
» Pulju	7100 »
» Gorici	5766 »
» Opatiji	1497 »
» Ljubljani	14080 »

Trgovinske vesti.

Budimpešta 30. Pšenica za oktober K. 7.94 do 7.95. Pšenica za april K. 7.82 do 7.83 Rž za oktober K. — do —. Rž za april K. 6.45 do 6.46. Koruza za juli K. — do —. Koruza za maj 1900 K. 4.99 do 5.—. Oves za oktober K. — do —. Oves za april K. 5.08 do 5.09.

Pšenica: ponudbe obilne, povpraševanje do- bro, obdržano. Prodaja: 17.000 met. st. za nekaj vinarjev višje. Vreme: dež.

Hamburg 30. Trg za kavo. Santos good average za mare 34.75 za maj 35.50, za sep- tember 36.50, za december 37.25 Denar.

Havre 30. Kava Santos good average za januar 50 k. frankov 41.75, za maj 50 k. frankov 42.75.

Dunajska borza dne 30. januarja.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	99.90	99.65
» » v srebru	99.20	99.45
Avstrijska renta v zlatu	98.90	98.90
» » kronah 4%	98.65	98.65
Kreditne akcije	234.25	234.35
London 10 Lsr.	242.15	242.10
20 mark	23.62	23.62
Napoleoni	19.21	19.21
100 italijanskih lir	89.75	89.75
Cekini	11.39	11.41

Velika zaloga

solidnega pohištva in tapecarij

od oooooo Viljelma Dalla Torre v Trstu

Trg San Giovanni hšt. 5. (hiša Diana).

Absolutno konkurenčne cene.

Moje pohištvo done srečo!

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od

Alessandro Levi Minzi v Trstu.

Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrealih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti stavijo se na brod ali žele- znice brez da bi se za to kaj zaračunajo.

MATTONIJEV

GISSHÜBLER

naravna
alkalična kislina

Prihod in odhod vlakov.

Južna železnica.

Odhod iz Trsta:

6.20 pdp. omn.	Nabrežina, Červinjan, Benetke
8.— " brzovl.	Dunaj, zveza z Reko
8.25 " " " "	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
9.— " omn.	Nabrežina, Videm, Benetke, Verona
9.55 " post.	Dunaj, zveza Budapest in Zagreb
12.45 pop. omn.	Kormin, zveza Červinjan, Benetke
4.35 " " " "	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
5.30 " " " "	Benetke (via Červinjan in via Videm)
	Rim (via Bixij) naravnost.
6.25 " post.	Dunaj, zveza z Reko
8.15 zve. brzovl.	Kormin
8.15 " " " "	Dunaj, zveza s Peštim, Reko
8.45 " meš.	Nabrežina, Videm, Benetke
9.45 " " " "	do Mürschlaga
6.10 " " " "	(samo ob sredah) ekspres v Ostende

Dohod v Trst:

6.56 pdp. meš.	iz Mürschlaga, Beljaka itd.
7.33 " " " "	iz Italije, Kormina, Nabrežine
8.45 " brzovl.	iz Kormina
9.28 " " " "	Dunaj, zveza s Pešto, Mühim
10.25 " post.	Dunaj, zveza z Reko
10.40 " brzovl.	iz Italije preko Kormina
11.20 " omn.	iz Benetk (via Červinjan)
5.35 pop. post.	Dunaj, zveza z Gorico
7.45 zve. omn.	iz Italije preko Kormina
8.30 " brzovl.	iz Italije preko Kormina
9.— " " " "	Dunaj, zveza z Reko
11.35 " omn.	iz Italije preko Kormina
10.38 pdp.	(samo v sredo) ekspres iz Ostende

Državna železnica.

Odhod od Sv. Andreja

6.30 pdp.	Hrpelje, Ljubljana, Dunaj, Beljak
8.45 " " " "	Hrpelje, Rovinj, Pulj, Dunaj
4.50 pop.	Hrpelje, Divača, Rovinj, Pulj, Dunaj
7.45 " brzovl.	Pulj, Divača, Beljak, Dunaj
2.30 " " " "	Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih)

Dohod k sv. Andreju.

8.05 pdp.	Divača
9.35 " " " "	Pulj, Rovinj
11.15 " " " "	Hrpelje, Ljubljana, Dunaj
15.15 zve.	Pulj, Rovinj, Dunaj, Ljubljana
9.50 " brzovl.	Pulj, Rovinj, Dunaj
9.25 " " " "	Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih)

Furlanska železnica.

Odhod iz Trziča:

7.48 pdp.	1.53, 6.25 pop. preko Červinjana v Italijo
10.42 " " " "	in 10.48 zvečer do Červinjana.

Dohod v Trzič:

7.20, 9.45, predp.	5.48, 10.33 pop. iz Italije preko Červinjana, 1.35 pop. iz Červinjana.
--------------------	--

Odhod in prihod parnikov.

V Žavljje preko Sv. Marka, Škedenja, Sv. Sobote, Milj ob 7.15, 9, 11.30 predp. 2.15 pop. Prihod 8.—, 10.— predp. 12.10, 3.25, 4.45 pop.

V Milje 8 (posta), 9.30, 12 (posta) predp. 2.30, 4.15 (preko Sv. Marka) 6.15 pop. Prihod 7 (preko Sv. Marka), 8, 9.30 (posta) predp.: 1.30, 3.30 (posta), 5.30 pop. Ob ned. in prazn. 8 (posta), 9.30, 12 (posta) predp.: 3.—, 4.30, 7.15 pop. Prihod: 6.30 (preko Sv. Marka) 8.—, 9.30 (posta) predp., 2.—, 3.45 (posta) 6.30 pop.

V Koper 7.50 predp., 12.05 (posta) 3.—, 4.15 (posta) predp. Dohod 6.45, 9.— (posta) predp. Ob ned. in prazn. 7.50 predp., 12.05 (posta), 4.— pop. Dohod: 6.45, 9.— (posta) predp., 4.— (posta) pop.

V Piran preko Izole 12.30, 3.— pop. Dohod preko Izole 6.30, 7.— predp. Ob ned. in prazn.: 11.30 in opoldne. Dohod: 6.30, 7.— zjutraj (parnika „Istria“ in „Portorose“).

V Umag vsak dan razen nedelj ob 4 pop. Dohod 6.— zjutraj.

V Rovinj preko Pirana, Cittanova, Poreča vsaki pond., sredo, petek 7.30 zj. Dohod torek, četrtek, soboto ob 7. uri zjutraj.

V Pulj preko Pirane, Cittanova, Salvo, Poreča, Vrsara, Rovinja in Fasane ob 6.45 zjutraj vsak dan. Dohod 2 pop.

V Miramar 10.45 predp. 3.15 pop. Dohod 1.30, 6 pop.

C. Klemt.

Tovarna za zatvornice (Jalousien) Braunau na Bavarskem.

Priporočila svoja 6-kratno odlikovana no. vovrstna lesena zastirala (Rouleaux), in žaluzije. — Ceniki gratis.

Agentje

za privatne odjemalce se povsod iščejo.

Pahor Ivan

v ulici Conti št. 2 ima pekarno in sladčičarno. Svež kruh večkrat na dan. Prodajanje moke in sprejemanje domačega kruha v pecivo. Postrežba točna.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjaev lekarne v Pragi priporočano izvrstno, bolečine blažече mazilo dobiva se po 40 novč., 70 nvč. in 1 gld. po vseh lekarnah. Zahteva naj se to splošno priljubljeno domače sredstvo vedno le v origin. steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjaev lekarne ter vzame previdnostno samo steklenice s to varstveno znamko kakor originalni izdelki.

Richterjaeva lekarna pri zlatem levu v Pragi. Elizabetne ulice 5.

FILIJALKA BANKE UNION

V TRSTU

e peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli,

kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter jih brestuje:

Vrednostne papirje:

po 2 ¹ / ₂ %	proti 5 dnevi odpovedi
2 ¹ / ₂ %	12 " "
3 ¹ / ₂ %	4 mesečni " "
3 ¹ / ₂ %	8 " "
3 ¹ / ₂ %	1 letni " "

Napoleone:

po 2 ¹ / ₂ %	proti 20 dnevi odpovedi
2 ¹ / ₂ %	40 " "
2 ¹ / ₂ %	3 mesečni " "
3 ¹ / ₂ %	6 " "

Tako obrestovanje pisem o uplačilih velja od 25 oziroma 2. avgusta naprej.

b) Za giro-conto daje 2¹/₂ % do vsakega zneska; izplačuje se do 20.000 gld. a cheque; za večje zneske treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajajo v posebni uložni knjižici.

c) Zaračuna se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si bodi uradni ur. Sprejema za svoje conto-currentiste, inkase in račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj, Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti primerni proviziji.

Najboljše berilo in darilo

je vsestransko jako pohvaljena

Vzgoja in omika ali izvir sreče

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blažiti in prav olakšati) ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti 10 kr. več, ali proti po štetemu povzetju pri Jožefu Valenčiču na Dunaju III., Steingasse N. 9 I. St., Th. 10.

Založnik ozir. prodajalec je voljen vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj. Cena je skrajno znižana, knjig je malo več.

Dne 30. decembra 1899.

odprl sem nov

Restaurant Centrale Pilsen

v Via Torrente št. 10

z vrtem in keglščem, razsvetljenim z elektr. lučjo Plzensko pivo iz zadržne pivovarne v Plznu in bavorske Reichenbräu v Kulmbachu.

Tu- in inozemska vina prve vrste. Izvrstna kuhinja. Točna postrežba. Zmerne cene.

Rafael Güntner voditelj,

Šivalnih strojev tovarniška zaloga

Ivana Jax-a

v Ljubljani

Dunajska cesta št. 13.

priporočila svoje priporočano najboljše

šivalne stroje

za domačo porabo in obrtniške potrebe.

„Slavisches Echo“

nezavisno glasilo za politiko, narodno gospodarstvo, znanstvo in umetnost, izhaja na Dunaju od novega leta 1900 kot tednik vsako soboto na 12-16 straneh ter stoji na leto 6 gld., na pol 3 gld. na četrt leta 1.50 gld.

„Slavisches Echo“ ima namen, brniti u nanševin zgodovinska državna prava slovanskih narodov ter dokazovati, da spadajo dristano in moralno v isto vrsto z drugimi vaškimi narodi. Pridobil si je sotrudi-kov, priznanih sil, med vsemi slovanskimi narodi.

„Slavisches Echo“ ima in sprejemlje in serate solidnih slovanskih in drugorodnih firm, ki so navezani na razne dežele.

Uredništvo in upravnništvo „Slavisches Echo“

na Dunaju.

Eugengasse 37. Wien X.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poročtvom,

ulica S. Francesco št. 2, I. n.

(Slovanska Čitalnica).

Hranilne uloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%.

Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadržnikom in sicer na uknjižbo po 5¹/₂ %, na menjico po 6 %, na zastave po 5¹/₂ %.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 10—12 dopoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 popoldne.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Pozor!

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi priporočam svojo bogato zalogo in prodajalnice vsakovrstnega jedilnega blaga, ki se nahaja v ulici Pilone št. 4, vogal ulica Giulia. Blago najboljše vrste in vedno sveže. Cene zmerne in postrežba točna.

Razpošiljam blago tudi po pošti na deželo.

Priporočuje se za mnogobrojne naročbe, beležim spoštovanjem

Hanibal Škerlj trgovec.

Zaloga vina F. Petech

TRST. - Via delle Poste št. 10.

Istrska in dalmatinska vina iz najslovesnej hketi. Cene brez konkurence, blago pristno in najboljše kakovosti. Istrsko novo fino 30. boljše 32. Dalmatinsko fino 30. Opollo novo fino 32 v vsakej množini v sodčih in buteljkah od litra naprej franko na dom na katerikoli kraj mesta. Izven mesta franko užitninskega davka. Naročbe v zalogi ali s pošto dopisnico.

Gostilna „Gambrinus“

v ulici Rossetti je odprta do 4. ure zjutraj vsakokrat, kadar je v gledališču Rossetti ples

Anton Kramberger.

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda

za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 ¹ / ₂ %	30-dnevni odkaz 2 ¹ / ₂ %
30- " " 3 ¹ / ₂ %	3-mesečni " 2 ¹ / ₂ %
	6- " " 2 ¹ / ₂ %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse v krepost z dnem 24. junija, 28. junija in odnošno 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2¹/₂ % na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec, Sibinj, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomuc, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez stroškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1¹/₂ % provizije.

Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predjumi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.

Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati ali sreberni denar, — inozemski bankovci itd. po pogodbi.

M. AITE

Trgovina manifaktunega blaga

Trst. Via Nuova Trst.

vogal Via S. Lazzaro št. 8.

Čast mi je javiti slavn. občinstvu in cenjenim odjemalcem, da sem prejel za pustni čas velik izbor snovij za plesne obleke in maskeradne prilike z vsemi dotičnimi okraski, trakovi itd. — Novodolši izbor črnih snovij za obleke za ples, koncerte itd. za moške obleke. Sprejemam naročbe za izgotovljenje oblek vseh vrst za moške kakor: bonzur, frak, salonske obleke itd. po najnovejši modi z največjo natančnostjo in po jako nizkih cenah — Zaloga raznovrstnih snovij za zastave in velik izbor društvenih znakov kakor tudi raznovrstni manifakturni predmeti za pustni čas. Nadejaje se blagohotne podpore cenjenih mojih odjemnikov, beležim najudaneje

M. Aite.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu in p. n. trgoveem vljudo naznanjam, da sem ustanovil in otvoril čisto na novo veliko tovarniško podjetje pod firmo

I. slov. mehanično-avtomatična tvornica tkanin in pletenin

Dragotin Hribar

Ljubljana — Tržaška cesta št. 57 — Ljubljana.

Ta tvornica opremljena je z najnovejšimi stroji na roko in gonilno električno silo, tako, da mi je moč že letos izdelati najmanj 15.000 do 20.000 tucatov vsakejakih nogavic od priprostitih do najfinejših za gospe in gospode, otroke itd.

Izdelujem pa tudi vse druge izdelke iz volne in bombaževine in sicer: jopiče, obleke za otroke, rute za na glavo in za ogrinjati, rokavice, štučke, telovnike za gospode kakor tudi vse potrebščine za gospode bicikliste.

Tvornica postavljena je na stališče, da lahko konkurira z vsemi češkimi kakor tudi saksonskimi tvornicami bodi glede izdelka kakor tudi cene.

Priporočam se gospodom trgoveem za obila naročila in zagotavljam, da bodo postreženi v vsakem oziru najpoštenje.

NB. Gospode trgovee prosim, da pri letošnjem naročevanju jemljejo ozir na gornjo obvestilo in ker potovalec z vzoreci ne more biti hkrati povsod, počakajo, da jih obišče. Ako kedo želi kak poseben vzorec, prosim se, da ga vpošlje, napravi se takoj protivzorec s ceno; naročiti pa se mora najmanj 10 tucatov.

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL

Rafaella Italia

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, zimne in peresnice, ogledal in železnih blagajna, po cenah, da se ni bati konkurence.